

Andrea Kalivodová: Chci se posouvat a nelpět na tom, co bylo

06.03.2023

Známa operní pěvkyně vyučuje na Mezinárodní konzervatoři Praha v Olšanské ulici. Povídali jsme si s ní nejen o Praze 3, ale i o jejích současných aktivitách.

Řada milovníků opery vás má spojenou s Carmen, kterou zpíváte už dvacet let. Proměnila se ta postava nějak?

Změnila se jak Andrea Kalivodová, tak Carmen. Letos mi bude 46 a já samozřejmě rekapituluji, co mám za sebou, ale dívám se i na to, co mám před sebou. Carmen jsem už nechtěla hrát, rozhodla jsem se ji přenechat jiným, ale osud určil jinak. Vlastně za to mohla doba kovidová, kdy jsem si odpočinula, protože já jinak pracovala pořád – 14 dní před porodem a 14 po porodu obou dětí. No a s Carmen jsem se tehdy už loučila. Nakonec jsem se ale k té opeře vrátila, i když trochu jinak. Baví mě avantgardnější pojetí, vzrušuje mě ten svěží charakter. Oslovil mě Český pěvecký institut Vladimíra Chmela, kde děláme komorní verzi Carmen. V rámci toho jezdíme po českých zámcích a já alternuji s Ester Pavlů, která hraje tutéž roli v Národním divadle. A musím zmínit také Carmen v nastudování Severočeského divadla, kde chytáme open air verzi, s níž chceme vyjet za našimi diváky. Na to se velmi těším.

Pamatujete si své první působení v této roli?

Moje první Carmen byla v košickém divadle na Slovensku a od té doby se u mě výrazně proměnila. Pak jsem ji zpívala ve Státní opeře pod režisérskou taktovkou Zdeňka Trošky, kde mě to bavilo nejvíce, a všude po České republice i ve světě — s německou agenturou například ve Francii, Německu či Maďarsku. Vyprodala jsem O2 arénu a to mi bylo třicet. S Carmen jsem měla vždycky úspěch. Ale chci se posunout dál. Během lockdownu jsem si srovnala, co v životě chci, co dělat musím a co už vůbec nechci.

A co chcete?

Rozhodla jsem se pro více charakterních rolí dramatických žen, proto miluji čarodějnic v Rusalce. Je to úžasná ženská, která prochází velkým vývojem. Hra je opravdu dobře napsána, plná mouder do normálního života. A co chci dál? Rozhodovat sama o sobě, korigovat si svoje věci. A taky se chci obklopovat dobrými lidmi a těmi, kteří mě inspirují.

Kdo vás v životě inspiroval?

Třeba řecká operní pěvkyně Agnes Baltsa a řecko-americká pěvkyně Maria Callas. Inspirují mě i lidé mimo branži, například sportovci, život s mou rodinou, děti svou férovostí a upřímností nebo mí studenti na konzervatoři, kteří mě nutí do toho, abych na sobě stále pracovala.

Často zmiňujete pracovitost. Souvisí s tím i to, že jste tváří soutěže Žena regionů?

Ano, mnohé ženy z regionů plní skvěle své poslání, ale tím, že jsou mimo Prahu, se na ně někdy zapomíná. Oceňuji ženskou sílu a energii. A taky ženský instinkt a intuici.

Vy je máte?

Jsem vizionář, vím, co se stane, proto plánuji věci dopředu. Nejsem zvyklá čekat. Už v době kovidu jsem věděla, že umělcům nebude nejlépe, pokud se neotevrou v tom, co opravdu umí, a nenabídnou to pravé. Bylo mi jasné, že řevnivost a rivalita budou čím dál tím větší. Proto jsem se rozhodla pro svou specifickou cestu, kterou si stále držím.

Jaká je vaše pracovní metoda?

Umím vidět do lidí, proto využívám i psychologii. Spolupracuji s předními odborníky, mívám semináře, odbourávám trému dětí, mých studentů, ale i některých sportovců. Jen škoda, že na to všechno nemám více času. Baví mě pomáhat lidem a hledat, v čem jsou dobří. Nesmíte si nikdy nechat vzít samu sebe. Vy určujete svou cestu a kudy jdete, nejste ovce. Jinak jsou z toho nemoci.

I vy jste si prošla vážnou nemocí? Co pro vás znamenala?

Ukázala mi, že se má člověk stále učit pokoře, naučit se být k sobě tvrdý, být bojovník. Teď se cítím dobře, vím, že se musím posunout dál a nelpět jen na tom, co jsem dokázala. Na druhou stranu každá žena si musí umět přiznat, kolik pracovních let má před sebou, a s tím nějak nakládat.

A kolik jich máte vy?

Budu zpívat, dokud Pán Bůh dá. Já jsem hodně věřící. Velmi důležité je, v jaké se pěvec bude držet formě, s kým bude pracovat, jak bude usměrňován a jak bude důsledný. Sama jsem si řekla, že chci intenzivně zpívat do šedesáti či sedmdesáti let a Carmen chci dělat do padesáti. Pak přichází doba silných charakterních žen a to už se vlastně naplňuje, protože budu hrát Mescalinu v opeře Le Grand Macabre. To je domina, která chce všechno. Moc se na to těším, i když tato role vám může hodně ublížit.

Jak?

Ve všech směrech. V charakteru, po pěvecké i technické stránce. Vy musíte tu roli uchopit a vrazit do reálu na jevišti. Ale pro mě přišla ve správný čas a já cítím, že se tím vydávám na novou cestu, že to pro mě bude práce, kterou potřebuji.

Co je podstatou operního zpěvu?

Hlas, energie, talent i to, jak se s tím dokážete porvat, vaše psychika, výdrž, technická vybavenost a charisma. Když máte charisma, jste jiní a výrazní, prostě ty druhé provokujete, v dobrém i zlém. Jsou lidé, kteří vás zbožňují a jedou přes půlku republiky na váš koncert, a pak ti, kteří vás nesnášejí. To já ale ignoruji. Jak se říká, chytrý člověk odpustí, inteligentní a moudrý člověk zapomene, ale skutečná osobnost ignoruje.

Musí mít člověk predispozici ke zpěvu?

Pokud nemáte hudební sluch, tak z vás nic nevydolují. Ale síla hlasu se dá naučit. A dále je důležitá fyziognomie, umět se správně postavit, přijít na jeviště, ale taky inteligence, protože se musíte naučit texty a roli. Zároveň musíte umět správně dýchat. Je toho hodně. Když víte, že se dobře nadýchnete do celého těla, a spočítáte si, aby vám dech vystačil, tak se to naučíte. Zpěv je vlastně matematika. A taky schopnost být jiný, mít svou charakteristickou barvu hlasu. Sopránu je hodně, těmi můžete dláždít Václavák, ale jde o vaši jinakost.

Vy jste hodně temperamentní a energická. Dá se to naučit?

Nedá, to musíte mít v sobě. Na druhou stranu jsou ale v životě různá období, kdy máte nějaké trápení. Tím se měníte, může vás to posunout. Musíte se zkrátka zdokonalovat nejen po profesní stránce, ale i z hlediska svého charakteru.

Vyučujete na zdejší konzervatoři. Jak se vám tu pracuje?

Učí se mi tu velmi dobře. Mám ráda Žižkov, všechno mi zde vyhovuje, navíc to mám kousek do Státní opery, kde často zkouším.

Co se vám líbí na Trojce?

Různorodost a pestrost, blízkost centra, ale i zelených ploch. Líbí se mi futuristická žižkovská věž, která nabízí úchvatnou podívanou na město, a hlavně nadhled. Toho si totiž vážím i v běžném životě.

Andrea Tögel Kalivodová

Slavná česká mezzosopranistka se narodila 24. listopadu 1977 v Kroměříži. Vystudovala brněnskou konzervatoř a pražskou HAMU, absolvovala roční stáž ve Vídni. Už dvacet let působí jako sólistka Státní opery Národního divadla v Praze. Vedle toho vystupovala na dalších českých i zahraničních scénách. Proslavila se zejména jako Carmen, mezi její další významné role patří Ježibaba v Rusalce, Maddalena v Rigolettovi či Dulcinea v Donu Quijotovi. Na Mezinárodní konzervatoři Praha učí klasický zpěv.